

Tweede Bestuurs- rapportage 2021

Peildatum: 1 augustus 2021



Inhoudsopgave

1. Inleiding en bestuurlijke samenvatting	3
2. Programmaverantwoording	6
3. Bedrijfsvoering	9
4. Financiële ontwikkelingen	13
5. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	17





1.

Inleiding en bestuurlijke samenvatting

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Tweede Bestuursrapportage 2021 (hierna: 2^e Burap). De Eerste Bestuursrapportage (1^e Burap) is met het Dagelijks Bestuur op 23 juni besproken. De ontwikkeling van de OMWB over de periode januari – mei 2021 wordt hierin toegelicht en geduid. De bijbehorende 1^e Begrotingswijziging is in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 14 juli goedgekeurd.

De grondslag voor deze 2^e Burap vormen de exploitatieontwikkelingen met peildatum 1 augustus 2021. We lichten de belangrijkste financiële en beleidsmatige afwijkingen ten opzichte van de goedgekeurde begroting 2021 en de 1^e Burap (peildatum 1 mei 2021) toe. De uitkomsten van deze rapportage worden meegenomen in de 2^e Begrotingswijziging 2021 en voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

1.2 Werkprogramma

De verwachting voor 2021 is dat we de wettelijke basistaken (Programma 1) en de zogenoemde verzoektaken (Programma 2) niet volledig volgens de werkplannen 2021 gaan uitvoeren, met name door het effect van Covid-19. De lagere realisatie op zowel Programma 1 als Programma 2 wordt deels gecompenseerd door een hoger aantal taken buiten werkprogramma (Programma 4) dan begroot. Ten opzichte van de werkplannen 2021 houden wij per saldo rekening met een verminderde inzet van circa 8.000 declarabele uren. Afgerond gaat het om een bedrag van ongeveer € 800.000.

Zoals het er nu naar uitziet worden in 2021 in totaal ongeveer 330.000 declarabele uren gerealiseerd; dit aantal komt op hoofdlijnen overeen met de gerealiseerde uren in het boekjaar 2020.

Voor een verdere toelichting verwijzen we naar paragraaf 2.2 (Werkplannen 2021).

1.3 Onttrekking reserves

Er vond geen overheveling van budgetten vanuit de jaarrekening 2020 naar het boekjaar 2021 plaats. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar paragraaf 4.4 (Toelichting op de Reserves).

1.4 Ontwikkelingen

Covid-19

Tot peildatum 1 augustus 2021 zijn er nauwelijks zogeheten leegloopuren als gevolg van Covid-19 door de OMWB verantwoord. De uitvoering van taken kan mede door middel van administratief en digitaal toezicht vooralsnog worden geborgd. Binnen de huidige overheidsmaatregelen rondom Covid-19 kunnen taken daarnaast weer meer op de vertrouwde manier worden uitgevoerd. Voor de resterende periode van 2021 heerst nog onzekerheid over de doorgang van bepaalde acti-



viteiten en evenementen. Dit kan een negatief effect hebben op de uitvoering van werkzaamheden en de bijbehorende opbrengsten.

Over de eerste periode van 2021 zijn (mede als gevolg van de RIVM-maatregelen in het kader van Covid-19) relatief weinig verlof- en vakantiedagen door de medewerkers opgenomen. Hierdoor is de omzet over de eerste zeven maanden in verhouding tot voorgaande jaren hoog. We houden er rekening mee dat verlof- en vakantiedagen alsnog worden benut. Hierdoor worden taken naar verwachting niet volledig volgens de werkplannen 2021 uitgevoerd.

Project SPEER en vernieuwing ICT

Het programma SPEER is nagenoeg afgerond. De verdere ontwikkeling van AFAS en Business Intelligence is in de clusters van de afdeling Bedrijfsvoering belegd. Sinds de livegang op 7 december 2020 steekt de organisatie veel energie in het goed werkbaar krijgen van de applicatie Squit 20/20 en de verdere doorontwikkeling hiervan.

Zoals al in de 1^e Burap vermeld, vindt in 2021 een transitie naar een nieuwe ICT-dienstverlener plaats. Door te kiezen voor een andere wijze van dienstverlening zijn er in 2021 naar verhouding meer (éénmalige) inrichtingskosten en vallen de kosten in latere jaren van de contractduur lager uit.

Voor een verdere toelichting verwijzen we naar paragraaf 3.2 (Vernieuwing ICT-omgeving).

BIJSTELLING BEGROTING 2021 (bedragen x € 1.000)	MUTATIE	SALDO
Begroting 2021 na eerste wijziging		0
1. Baten 2021	-800	
2. Lasten 2021	-600	
3. Onttrekking reserves	0	
Begroting 2021 na tweede wijziging		-200



Op basis van bovenstaande is het verloop van het te verwachten resultaat 2021 als volgt:

In de 1^e Burap is rekening gehouden met een financiële uitkomst over 2021 van € 0. In deze Burap houden wij voorzichtigheidshalve rekening met een negatief resultaat van ongeveer € 200.000. Het werkelijke resultaat is echter nog afhankelijk van een aantal factoren en kan in werkelijkheid anders uitvallen. Naast het aantal declarabele uren hangt het resultaat onder andere ook af van de uiteindelijke uitgaven van transitiekosten van de ICT-omgeving (zie paragraaf 3.2 - Vernieuwing ICT-omgeving), de kosten van inhuur extern personeel en eventuele mobiliteitskosten.

In het geval dat een negatief resultaat wordt gerealiseerd, zien wij mogelijkheden de ontstane verliezen vanuit de algemene reserve te dekken. Het betreft immers tekorten die zijn ontstaan vanuit de in de risicotabel benoemde risico's. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar hoofdstuk 4 (Financiële ontwikkelingen).

Naast de hierboven gemelde aanpassingen in de begroting vond ook een aantal technische aanpassingen plaats. Hiervoor verwijzen we naar de 2^e Begrotingswijziging.

Medewerker aan het woord

| RO en de Omgevingswet



Nicole Broex is adviseur Ruimte en Milieu bij het team Leefomgevingskwaliteit

"In de aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn we de samenwerking met onze deelnemers en samenwerkingspartners behoorlijk aan het intensiveren. Binnen de verschillende projectgroepen merken we dat langzaam maar zeker de werkafspraken steeds serieuzere vormen aan beginnen te nemen. De verschillende rollen worden daarin voor iedereen steeds duidelijker.

'Iedereen wil ervoor gaan en dat zorgt voor veel positieve energie'

Op het gebied van ruimtelijke ordening blijven er natuurlijk zaken hetzelfde maar er is ook een aantal grote veranderingen. We komen bij elkaar aan de Omgevingstafel en daar bespreken we integraal met de andere ketenpartners en gemeente een initiatief, dat is nieuw.

Ik merk dat het momenteel in vrijwel alle projectgroepen goed verloopt. Iedereen wil ervoor gaan en dat zorgt voor veel positieve energie. Het kunnen bijdragen aan nieuwe ontwikkelingen en nauwere samenwerking geeft mij sowieso heel veel voldoening. Ik zit écht op mijn plek."

2.

Programmaverantwoording

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk volgt een nadere toelichting op de werkplannen 2021 en beleidsmatige ontwikkelingen.

2.2 Werkplannen 2021

Zoals reeds in paragraaf 1.2 (Werkprogramma) vermeld, is de verwachting voor 2021 dat we de wettelijke basistaken (Programma 1) en de zogenoemde verzoektaken (Programma 2) niet volledig volgens de werkplannen 2021 gaan uitvoeren. Dit is met name het gevolg van Covid-19. De lagere realisatie op zowel Programma 1 als Programma 2 wordt deels gecompenseerd door een hoger aantal taken buiten werkprogramma (Programma 4) dan begroot.

Wij houden ten opzichte van de werkplannen 2021 rekening met een verminderde inzet van ongeveer 8.000 declarabele uren in 2021. Afgerond gaat het om een bedrag van circa € 800.000. Dit is een raming per medio augustus 2021, geëxtrapoleerd over het hele jaar 2021. Hierbij is rekening gehouden met het feit dat de opname van verlofdagen tot peildatum 1 augustus beperkt is gebleven (mede als gevolg van de RIVM-maatregelen in het kader van Covid-19), maar dat hierop komende perioden mogelijk nog een inhaalslag wordt gemaakt.

Zoals het er nu uitziet worden in 2021 in totaal ongeveer 330.000 declarabele uren gerealiseerd; onder voorbehoud dat de negatieve effecten van Covid-19 niet (verder) toenemen. Dit aantal komt op hoofdlijnen overeen met de gerealiseerde uren in het boekjaar 2020.

2.3 Beleidsmatige ontwikkelingen

Omgevingswet

De OMWB bereidt zich, ondanks de uitgestelde invoeringsdatum (verwachting 1 juli 2022), actief voor op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dat vergt een behoorlijke inspanning. In ons werkgebied ervaren wij dat onze deelnemers verschillend omgaan met het voorbereiden op deze veelomvattende verandering. Wij zien verschillen qua inhoud, proces en vooral qua tijd- en tempofactoren.

Binnen de regio wordt er op 6 onderdelen op een projectmatige wijze samengewerkt. Elk project levert één of meerdere documenten op die zoveel als mogelijk uniformiteit beogen. De resultaten van deze projectgroepen worden zo spoedig mogelijk na de zomervakantie opgeleverd. Na oplevering worden de documenten getoetst in de praktijk en eventueel na aanpassingen ter advies voorgelegd aan de eigenaren en ketenpartners. De documenten gaan onder andere in op eventuele (noodzakelijke) aanpassingen van de Bruidsschat, de omgevingstafel, afspraken over de processen en samenwerking bij het vormen en implementeren van het omgevingsplan. Daarnaast werken we samen met de andere Brabantse Omgevingsdiensten. Met hen is onderzoek gedaan naar de impact van 'inrichting naar MBA (milieubelastende activiteit)'. Dit document volgt kort na de zomer. Het document is van belang bij het Omgevingswet proof maken van het werkprogramma. Ook op het gebied van andere onderwerpen zoals het opleidingsplan en de VTH-processen vindt samenwerking plaats.

Na inwerkingtreding blijft de OMWB zich ook als kennispartner inzetten bij de verdere doorontwikkeling van werkprocessen en kerninstrumenten. Naast kennis van de wet is een aanpassing van de huidige werkprogramma's en systemen nodig. Om de verbeterdoelen van de Omgevingswet te behalen en de digitale samenwerking te bevorderen, wordt naast het formaliseren van het vooroverleg (omgevingstafel), het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) door het Rijk ontwikkeld. Het DSO bundelt en ontsluit informatie die bij de diverse partners aanwezig is. De OMWB treft de voorbereidingen om aan te kunnen sluiten op het DSO en dit zal in 2021 en 2022 verder zijn uitwerking krijgen.

Energietransitie

De urgentie om invulling te geven aan de energietransitie dringt zich steeds meer op. In het Klimaatakkoord is het doel vastgelegd om de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 ongeveer te halveren ten opzichte van 1990. In 2050 moet onze energievoorziening vrijwel volledig duurzaam zijn. Energiebesparing bij bedrijven is noodzakelijk om een belangrijke bijdrage te leveren aan het behalen van deze doelstellingen. Steeds meer bedrijven zijn hier actief mee bezig. Om ervoor te zorgen dat alle bedrijven hun bijdrage leveren, gelden er wettelijke energiebesparingsverplichtingen. De OMWB controleert of deze verplichtingen worden nageleefd en helpt bedrijven hierbij op weg.

We hebben berekend dat we met het uitvoeren van energietoezicht in onze regio de CO₂-uitstoot met zo'n 9.600 ton hebben verminderd. Dat komt overeen met de uitstoot van 55 miljoen autokilometers. Ook zijn we betrokken bij een groeiend aantal Green Deals in onze regio.



Medewerker aan het woord

| Zeer Zorgwekkende Stoffen



Milco Agterberg is toezichthouder voor Industrie en MKB en lid van de projectgroep ZZS (zeer zorgwekkende stoffen)

“Met behulp van een uitvraag bij provinciale bedrijven in onze regio hebben we een goed beeld gekregen van de aanwezigheid van ZZS bij deze bedrijven. We weten nu beter welke van de aangeschreven bedrijven ZZS-emissies op lucht en water loslaten. Deze bedrijven moeten vanaf nu gaan werken aan hun vermijdings- en reductieprogramma's.

In het laatste kwartaal van 2021 willen we hetzelfde gaan doen bij de gemeentelijke bedrijven. Daarvoor maken we nu een plan.

‘Met dit werk bijdragen aan een veilige leefomgeving vind ik ontzettend waardevol.’

Het feit dat ik met dit werk kan bijdragen aan een veilige leefomgeving vind ik ontzettend waardevol. Door de samenwerking met bedrijven en andere overheidsinstanties zoals RIVM, blijf ik leren en blijf ik scherp op nieuwe kennis.”

Daarbij geven we de deelnemende bedrijven de ruimte om met ondersteuning zelf te verduurzamen. Er wordt dan vaak meer bereikt dan alleen met toezicht en handhaving.

Intussen komt het Rijk met steeds meer regelgeving. Zo moeten kantoren vanaf 1 januari 2023 een energielabel C of beter hebben. Ook komen er volgend jaar verplichtingen voor bedrijven om de CO₂-uitstoot van zakelijke kilometers en woon-werkverkeer te registreren en te verminderen. Nieuwe regels betekenen ook meer toezicht en handhaving en dus meer taken voor het bevoegd gezag. De OMWB kan deze taken in samenspraak met de gemeenten uitvoeren en op deze manier een flinke bijdrage leveren aan de gemeentelijke klimaatdoelen.

Bodem en ondergrond

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat de bevoegdheid, die nu bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb), over naar de gemeenten. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit van hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Al beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie.

De OMWB komt in 2021 met een transitiedocument over de overdracht van de bodemtaken. In dit document worden de procesmatige, personele en financiële gevolgen per regio en gemeente inzichtelijk gemaakt. Het document is opgesteld binnen het Brabantbrede project “Transitie bodem naar Omgevingswet” door collega's van diverse gemeenten, de provincie en de drie omgevingsdiensten. Het document is dynamisch en wordt zodoende geregeld bijgewerkt als er nieuwe informatie beschikbaar is. Implementatie van het transitiedocument vindt in 2021 en 2022 plaats, zodat elke dienst (en gemeente) gereed is voor de nieuwe taakuitvoering, parallel aan de invoering van de Omgevingswet.

Desalniettemin bestaat nog onzekerheid over de financiële Rijksbijdrage voor de nieuwe bodemtaken in het gemeentefonds.

3.

Bedrijfsvoering

3.1 Inleiding

In deze paragraaf schetsen we kort de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering. We lichten de volgende onderwerpen toe:

- Vernieuwing ICT-omgeving
- Vernieuwing informatievoorziening
- Huurovereenkomst Spoorlaan
- Strategisch HRM
- Evaluatie MWB-norm
- Kosteneffectiviteit
- Rechtmatigheidsverklaring
- Ziekteverzuim

3.2 Vernieuwing ICT-omgeving

Binnen het programma SPEER zijn de onderdelen AFAS en Business Intelligence (BI) als project afgerond en zijn de daaruit voortvloeiende ontwikkelingen belegd in de verschillende clusters van de afdeling Bedrijfsvoering. De conversie van data is bijna voltooid. Het laatste en grootste project, de implementatie van Squit 20/20 is nagenoeg afgerond en het decharge document is in concept gereed, eind augustus wordt dit verder opgepakt. Met de firma Roxit is overeenstemming bereikt over de schadeclaim die de OMWB had ingediend naar aanleiding van het uitstel van de livegang.

Na de livegang op 7 december 2020 heeft de organisatie (gebruikers, *key users*, functioneel beheerders) veel energie moeten steken in het goed werkbaar krijgen van de applicatie Squit 20/20. Het vergt nog altijd veel inspanning. De overgang van SBA naar Squit 20/20 bleek groot en er is een enorme hoeveelheid meldingen weggewerkt. Technisch gezien staat de applicatie nu, functioneel gaan we een aantal grote verbeteringen doorvoeren om zo de applicatie verder door te ontwikkelen.

In 2019 en 2020 is er een marktonderzoek uitgevoerd om te onderzoeken of onze huidige ICT-dienstverlener past bij onze toekomstige wijze van werken. Aan de hand van onder andere dit onderzoek is in goed overleg besloten om afscheid te nemen van Equalit. Voor de vervanging van Equalit is een Europese aanbesteding opgestart. Deze aanbesteding heeft geleid tot de keuze van een nieuwe ICT-dienstverlener. Op 21 mei werd duidelijk dat Sogeti de opdracht definitief is gegund. Een aanbidding waarmee we een verbetering gaan doorvoeren in flexibel werken, met hoge mate van beveiliging.

De eenmalige kosten van deze transitie zullen in 2021 ongeveer € 550.000 hoger zijn dan verwacht. Dit heeft een aantal oorzaken. Sogeti heeft bij de aanbidding een prijsmodel gepresenteerd waardoor er in 2021 naar verhouding meer (inrichtings)kosten zijn, in latere jaren van het contract zijn de kosten lager. We hebben er daarnaast voor gekozen om geheel ontzorgd te worden, waardoor de leverancier aan de voorkant meer zaken moet inregelen. In de cijfermatige toelichting (zie paragraaf 4.4 - Toelichting op de lasten) wordt dit verder toegelicht.

3.3 Vernieuwing informatievoorziening

Op het gebied van data en informatievoorziening maken we flinke stappen. De stroom van interne en externe informatieproducten is op gang, de deelnemers krijgen nu bijvoorbeeld dagelijks een financieel overzicht van het werkprogramma. De T-rapportages gaan we zoveel mogelijk digitaal samenstellen. De interne stuur- en verantwoordingsrapportages worden gestaag opgeleverd.

De samenwerking op het gebied van data met externe partijen vindt plaats in het Brabants Omgevings Datalab (BOD), en we werken samen met andere regionale partijen in het project Data Uitwisseling West-Brabant (DUW). Het eerste succesvolle product, het in kaart brengen van hittestress in het kader van klimaatadaptatie, is gepresenteerd aan de gemeente Breda. Het samenbrengen van (regionale) expertise en data is een groot succes gebleken, en vraagt om een vervolg.



3.4 Huurovereenkomst Spoorlaan

Per 1 januari 2023 loopt het huurcontract van onze huisvesting aan de Spoorlaan af. Het is een bestuurlijk besluit dat Tilburg voor de OMWB de standplaats blijft. We zijn al een tijd in gesprek met de huidige verhuurder, die zeker welwillend lijkt om het huurcontract te verlengen. Gezien de ligging (dichtbij openbaar vervoer en parkeergelegenheid) is dit een reële optie. Met de Omgevingswet in het vooruitzicht en de bevindingen gedurende de Covid-19-periode, onderzoeken we op dit moment of de huisvesting in de toekomst op een andere wijze vorm moet krijgen. Online werken en vergaderen op kantoor vragen immers om een andere inrichting van ruimtes. Tegelijkertijd laten de resultaten uit een eerder gehouden enquête onder medewerkers en leidinggevenden zien dat structureel deels thuiswerken van blijvende aard is.

3.5 Strategisch HRM

Eén van de pijlers van Strategisch HRM is het cultuur- en leiderschapstraject. In samenwerkingsessies heeft een groep van ongeveer veertig medewerkers de huidige en gewenste cultuur beschreven en zijn er drie kernthema's voor de ontwikkeling van de OMWB geformuleerd. Voor de verdere concretisering is ondersteuning van een externe partij gewenst en uitgevraagd. De opdracht is gegund aan Ardis Ontwikkeling.

3.6 Evaluatie MWB-norm

In het begrotingsjaar 2019 heeft de MWB-norm (Midden- en West-Brabant Norm) haar intrede gedaan. Er is destijds afgesproken om deze norm te evalueren. Deze evaluatie van de MWB-norm houdt in dat zowel de werking ervan (de werkingsprincipes) als de onderliggende grondslagen van de norm (kengetallen, percentages, opslagen, etc.) worden geëvalueerd.

Het doel is om de norm te actualiseren aan de hand van de ervaringscijfers over 2019 en 2020. Naast de actualisatie van de cijfers lijkt het goed om de werking te evalueren. Werkt de norm zoals is bedoeld of moet deze op basis van de eerste ervaringen worden aangescherpt? Deze evaluatie moet los gezien worden van het traject kosteneffectiviteit en de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet.

Op 14 juli is het voorstel evaluatie MWB-norm in het Algemeen Bestuur besproken. Na deze bespreking zijn er bestuurlijke en ambtelijke klankbordgroepen geformeerd. Het streven is om de hernieuwde MWB-norm in december in het Algemeen Bestuur vast te stellen.

3.7 Kosteneffectiviteit

Eind 2020 keken we in een breed traject met verschillende interne werkgroepen naar het vraagstuk kosteneffectiviteit. Dit leidde tot een inschatting van het potentieel om kosteneffectiever te gaan werken en een grote hoeveelheid maatregelen om dat potentieel te realiseren. Het bleek daarbij dat kwaliteit en kosteneffectiviteit nauw verbonden zijn.

Met het Dagelijks Bestuur van de OMWB is eind januari een doelstelling en een traject vastgesteld. Daarbij ging het over de haalbaarheid van het potentieel, de bijbehorende maatregelen en hoe de OMWB de implementatie van de maatregelen kan realiseren. Daarbij geldt als randvoorwaarde dat de OMWB structureel in kwaliteit investeert zodat een minimaal gelijkblijvend niveau van producten en dienstverlening aan de deelnemers gegarandeerd blijft. De OMWB-projectgroep start medio september; de financiële consequenties van het eerste deel van dit traject zijn verwerkt in de begroting 2022.

Medewerker aan het woord

| Inrichtingenbestand



Aniek Gielen is senior beheerder omgevingsdossiers

“De kwaliteit van ons inrichtingenbestand neemt momenteel een vlucht. Dat komt onder andere doordat we steeds meer data uit Squit 20/20 kunnen halen, het systeem waarmee we sinds december alle werkprocessen in onze organisatie beheren.

Bovendien toetsen we onze data aan die van andere instanties, bijvoorbeeld het REV (Register Externe Veiligheid) en Kamer van Koophandel. Komen deze overeen? We zijn daarnaast aan het onderzoeken of we onze toezichthouders in hun controles mee kunnen laten kijken of de beschikbare data overeenkomt met de praktijk zoals zij die aantreffen. Op die manier blijft onze informatie over de bedrijven nog beter up-to-date.

‘Data wordt steeds belangrijker’

Het externe dashboard binnen Power BI, waar een aantal van onze deelnemers in een pilot al mee heeft geëxperimenteerd, maakt dat aan het einde van het jaar onze contactpersonen bij gemeenten zelf de beschikbare informatie kunnen inzien. Wanneer er iets niet klopt, kan dit rechtstreeks vanuit het dashboard worden gemeld. De OMWB zorgt ervoor dat het vervolgens wordt bijgewerkt.

We merken allemaal dat data steeds belangrijker worden. De kwaliteit ontwikkelt zich zo snel, ik vind dat razend interessant. Mijn werkgebied is heel divers. Enerzijds zet ik me in voor nog betere kwaliteit, anderzijds wil ik mensen er ook zo goed mogelijk in meenemen. Draagvlak en samenwerking zijn noodzakelijk.”



3.8 Rechtmatigheidsverklaring

Recentelijk is de nota van wijziging bij het wetsvoorstel voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording ingediend bij de Tweede Kamer. Dit roept de vraag op in welk verslagjaar de jaarrekening voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording moet bevatten. Voorheen werd uitgegaan van het verslagjaar 2021. Om de volgende redenen lijkt dat niet meer haalbaar:

- Door Covid-19 zijn de verantwoording en controle voor dit jaar al complexer geworden, waardoor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording op korte termijn niet opportuun is.
- Er kan te laat kennis genomen worden van veranderingen, zoals de nog door te voeren wijzigingen in de regelgeving, in onder meer het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO).
- De (interne en externe) controlewerkzaamheden voor de jaarrekening 2021 zijn al begonnen.

Daarom zal naar verwachting voor het verslagjaar 2022, voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording moeten worden opgenomen in de jaarrekening. Dit is echter vanzelfsprekend onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

Reeds in 2020 heeft een ambtelijke verkenning binnen de OMWB plaats gevonden. Begin 2022 wordt een vervolg aan het implementatietraject gegeven, hierbij ondersteund door Deloitte en in nauwe samenspraak met de externe accountant. Waar nodig of wenselijk wordt het bestuur betrokken.

3.9 Ontwikkeling ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over het afgelopen jaar (1 augustus 2020 tot 1 augustus 2021) bedroeg 5,05%. In de eerste zeven maanden van 2021 was het ziekteverzuim 4,88%. Het najaar van 2020 kende in verhouding een hoog ziekteverzuim.

De meldingsfrequentie gemeten over het afgelopen jaar bedraagt 0,73 en ligt in lijn met de meldingsfrequentie zoals gerapporteerd in de 1^e Burap (0,70). Ten opzichte van de frequentie eind 2020 (0,87) betekent dit dat de langdurig zieken het ziekteverzuimcijfer naar verhouding omhoog stuwten.

Om het ziekteverzuim te beheersen, vindt er maandelijks overleg plaats met de individuele leidinggevenden en onze adviseur Arbo en Verzuim. Daarnaast schakelen we als organisatie intensief met de bedrijfsarts en bedrijfsmaatschappelijk werk om medewerkers *at risk* in beeld te houden.

4.

Financiële ontwikkelingen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een verdere toelichting gegeven op de financiële ontwikkelingen met betrekking tot het werkprogramma, de bijbehorende baten en lasten, reserves, investeringen en liquiditeitssaldo.

4.2 Programmabegroting

Zoals in de inleiding verwoord, is bij de bijstelling van de begroting 2021 rekening gehouden met actuele ontwikkelingen per peildatum 1 augustus. De voorgestelde bijstelling van de begroting 2020 is als volgt:

RESULTAAT (BEDRAGEN X € 1.000)	2021 BEGROTING NA 1 ^e WIJZIGING	2021 MUTATIES 2 ^e BURAP	2021 BEGROTING NA 2 ^e WIJZIGING
Totaal baten	35.255	-800	34.455
Totaal lasten	35.255	-600	34.655
Resultaat	0	0	0
Stortingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0
Geprognosticeerd resultaat	0	-200	-200

4.3 Toelichting op de baten

Naar verwachting zullen de wettelijke basistaken (Programma 1) en de verzoektaken (Programma 2) niet volledig volgens het werkprogramma uitgevoerd gaan worden. Deze programma's kennen momenteel een achterblijvende realisatiegraad en de verwachting is dan ook dat dit tot een onderuitnutting van ongeveer € 1,1 miljoen leidt. De hogere realisatie van taken binnen Programma 4 (Buiten werkprogramma) zorgt daarentegen voor een compensatie van ongeveer € 300.000, wat per saldo leidt tot een totale verwachte onderuitnutting van ongeveer € 800.000.

Rekening houdend met bovenstaande lijkt binnen bandbreedtes een productie van 330.000 uur aannemelijk.

Medio juli brachten we aan de deelnemers de tweede voorschottermijnen in rekening op basis van de 1^e Burap. De financiële afrekening van de werkprogramma's, gebaseerd op de daadwerkelijk gerealiseerde uren, leveren we in januari 2022 aan bij de deelnemers.

De aanvullende opdrachten buiten het werkprogramma brengen we op de reguliere wijze in rekening bij de (niet-)deelnemers.

4.4 Toelichting op de lasten

Zoals in hoofdstuk 1 (Inleiding en bestuurlijke samenvatting) gemeld, wordt het resultaat (naast het aantal declarabele uren) mede bepaald door de ontwikkelingen met betrekking tot een aantal kostensoorten. De belangrijkste worden hieronder toegelicht.

Personele kosten

In de begroting van de OMWB geldt als uitgangspunt dat in beginsel het eigen personeel de taken verricht; een beperkte flexibele schil is gewenst gelet op de variabiliteit van het werkprogramma. Op basis van de realisatiecijfers tot en met april 2021 heeft met de vaststelling van de 1^e Begrotingswijziging een verschuiving in de begroting plaatsgevonden van salariskosten eigen personeel naar inhuurkosten externen. Aangezien deze externe inzet duurder is dan de uitvoering

met eigen personeel leidt dit tot extra kosten. Op basis van de realisatiecijfers tot en met juli is deze situatie ongewijzigd, het blijft erg lastig om voldoende geschikt eigen personeel te werven. Dit geldt zowel voor het primair proces als voor de afdeling Bedrijfsvoering. Waar we in 2020 nog een aanzienlijke toename zagen in het aantal fte van eigen personeel, zien we dat de formatie sinds enkele maanden stabiliseert.

De omvang van het salarisbudget in relatie tot de werkprogramma's kent een zeker risicoprofiel met een aantal variabelen. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar hoofdstuk 5 (Weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Mobiliteit

De aan onze organisatie en medewerkers gestelde eisen veranderen snel. Dit is enerzijds gericht op de inhoud van het werk, anderzijds zien we dat ook andere vaardigheden worden gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed. Medewerkers kunnen dan hun rol binnen de organisatie beter invullen. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Voor deze medewerkers kan een mobiliteitstraject uitkomst bieden. Met de hiermee samenhangende kosten wordt in de begroting rekening gehouden; per saldo verwachten we vooralsnog een onderbesteding op dit budget te realiseren.

ICT-budget

Zoals in hoofdstuk 1 (Inleiding en bestuurlijke samenvatting) en in hoofdstuk 3 (Bedrijfsvoering) reeds vermeld, vallen de éénmalige transitiekosten van de ICT-vernieuwing dit jaar aanzienlijk hoger uit. In de 1^e Begrotingswijziging vond al een ophoging van het ICT-budget van € 100.000 plaats. De resterende hogere kosten van ongeveer € 550.000 kunnen door kostenbesparingen op diverse materiele kostenposten naar verwachting grotendeels binnen de begroting worden opgevangen. Deze voordelen verwachten we vooral op de Overige Personeelskosten (lagere reiskosten) en de Gebouwgebonden & Facilitaire kosten (lagere onderhouds- en servicekosten). In het geval dat



**Bart Suintjens is senior
toezichthouder agrarisch**

“De ontwikkelingen rondom de aanpak van stikstofuitstoot brengen voortdurend nieuwe uitdagingen met zich mee. ‘Hoogtepunt’ was de recente uitspraak Logtsebaan van de Raad van State. Bedrijven die in een oude situatie nog niet voor de Wet natuurbescherming vergund waren mogen nu op basis van hun milieutoestemming alsnog hun, op basis hiervan verkregen, stikstofruimte gebruiken of zelfs verkopen. Het creëert een compleet nieuw speelveld in de wet- en regelgeving waar we onze plek opnieuw in moeten vinden.

In de praktijk betekent het extra werk en moeten we de bestaande rechten van deze bedrijven opnieuw bepalen aan de hand van de referentiesituatie die vaak al oud is en dus moeilijk is te achterhalen. Toezichthouders controleren in het veld van welke situatie er op dat moment sprake is.

***‘Het is de kunst om met de nodige
empathie de bedrijven te benaderen’***

Sinds 1 juli hebben we bovendien met de nieuwe Stikstofwet te maken die vrijstelling geeft voor bouwactiviteiten, waardoor deze activiteiten vergunningvrij zijn geworden voor de Wet natuurbescherming. Daarnaast zijn voor 2025, 2030 en 2035 doelen gesteld die weer hun weerslag zullen hebben op bedrijven die stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden veroorzaken.

Het is de kunst om met de nodige empathie de bedrijven te benaderen die met de continu veranderende wet- en regelgeving geconfronteerd worden. Daar zet ik me graag voor in.”

een negatief resultaat wordt gerealiseerd, zien wij mogelijkheden de ontstane verliezen vanuit de Algemene Reserve te dekken. Immers, het betreft tekorten die zijn ontstaan vanuit de in de risicotabel benoemde risico's (zie hoofdstuk 5 - Weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Overig

In de begroting is een bedrag van € 150.000 opgenomen voor Onvoorzien; per peildatum 1 augustus zijn hier tegenover nog geen kosten verantwoord.

Tenslotte wordt een aantal technische aanpassingen in de begroting doorgevoerd; met als doel uiteindelijk een zuiverdere toerekening van kosten met bijbehorende begroting te kunnen presenteren.

Voor een nadere toelichting verwijzen we naar de 2^e Begrotingswijziging.

4.5 Toelichting op de Reserves

In de 1^e Burap meldden we dat er geen overheveling van budgetten vanuit de jaarrekening 2020 naar het boekjaar 2021 plaatsvindt.

In de AB-vergadering van 14 juli 2021 is vastgesteld om van het jaarrekeningresultaat 2020 (€ 482.000) € 99.000 toe te voegen aan de Bestemmingsreserve meetstations. Het restant van € 383.000 wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve voor het op peil krijgen van het benodigde weerstandsvermogen, welke is verbonden aan de risico's zoals opgenomen in de Begroting 2022.

Buiten de hierboven genoemde - reeds doorgevoerde - mutaties vinden er in 2021 naar verwachting geen verdere mutaties in de Reserves plaats.

4.6 Investeringsprogramma

In onderstaand overzicht staan de voorgenomen investeringen weergegeven:

(VERVANGINGS)INVESTERINGEN (bedragen x € 1.000)	RESTANT-KREDIET 2020	KREDIET 2021	HERZIENING 2021	BESCHIK-BAAR 2021**	AFSCHRIJ-VING V.A. 2022
Vervanging wagenpark*	76	0	0	76	5
Communicatiemiddelen	17	0	0	17	6
Huisvesting	60	0	0	60	6
Technische apparatuur	0	0	300	300	20
Automatisering	0	0	0	0	0
Totaal	153	0	300	453	37

* aangezien het omgebouwde meetwagens betreft, worden deze (net als voorgaande jaren) in de activastaat verantwoord onder de technische apparatuur.

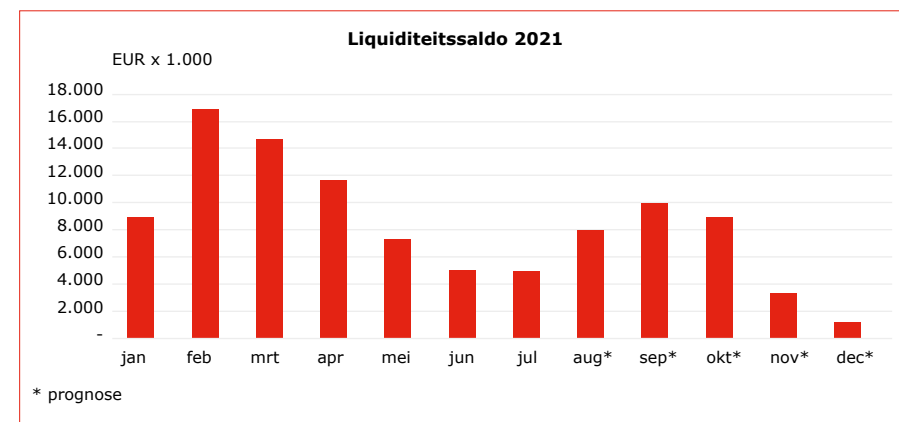
** deze kolom bedraagt het totaal van de kolommen Restantkrediet 2020, Krediet 2021 en Herziening 2021.

Toelichting:

Bij de 1^e Burap voerden we geen herziening van de investeringen door. Op basis van de actualiteit blijkt nu een investering van circa € 300.000 in technische apparatuur in 2021 nodig. Het betreft vooral investeringen in een tweetal nieuwe mobiele meetstations, waarvan de opdracht voor een periode van vijf jaar per 1 januari 2022 van kracht is. Om de stations op 1 januari operationeel te hebben, zal inrichting van deze stations al in 2021 moeten plaatsvinden.

4.7 Liquiditeitssaldo

We zien dat een tijdige facturatie en inning van de facturen bijdraagt aan positieve saldi voor de liquide middelen. Zie onderstaande grafiek (inclusief prognose voor de komende maanden):



5.

Weerstandsvormogen en risicobeheersing

5.1 Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op de actuele risico's in relatie tot de paragraaf uit de 1^e Burap 2021. In deze Burap vindt een actualisatie van de risico's plaats en presenteren we een (nieuw) totaaloverzicht. De risico's hebben deels betrekking op 2021, maar zijn vooral meer-jarig van aard.

5.2 Risico's

Onderstaand een overzicht uit de 1^e Burap 2021 van de belangrijkste risico's:

	RISICO'S	MAXIMAAL BEDRAG SCHADE	KANS OP OPTREDEN RISICO	GEWOGEN RISICO
4	Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5	Transitie mens en systeem	500.000	50%	250.000
6	Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9	Covid-19	1.000.000	50%	500.000
10	Harmonisatie verlofrechten	300.000	75%	225.000
	TOTAAL	2.900.000		1.700.000

Toelichting op risico's:

4. Inhuur versus vast personeel

In de begroting van de OMWB geldt als uitgangspunt dat in beginsel het eigen personeel de taken verricht. Afgelopen jaar trad een aantal nieuwe medewerkers in dienst waardoor de verhouding tussen vast



personeel en inhuur beter in balans is gekomen. Daar tegenover staat dat het huidige vaste personeelsbestand (conform besluit AB in 2017) is gebaseerd op 308.000 declarabele uren (228 fte), waar de laatste twee à drie jaar de opdrachtportefeuille van de deelnemers aan de dienst rond de 340.000 declarabele uren op jaarbasis beweegt. Een uitbreiding van het vaste personeel voor het primaire proces ligt voor de hand, naar een niveau van 240 fte, oftewel 324.000 declarabele uren. Op dit moment is de vaste formatie ongeveer 220 fte. Dit betekent dat we afhankelijk zijn van de inhuur van derden voor de uitoefening van de taken. Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel, vandaar dat we dit opnemen in de risicotabel.

Maatregelen: dit risico is te ondervangen door aanname van eigen personeel. Sinds 2019 worden samen met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten initiatieven ontplooid om onze positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Dit heeft in 2020 al tot het aannemen van een aantal nieuwe medewerkers geleid.

5. Transitie mens en systeem

De aan onze organisatie en medewerkers gestelde eisen blijven snel veranderen. Dit is enerzijds gericht op de inhoud van het werk, anderzijds zien we dat ook andere vaardigheden worden gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed, waardoor de werknemers hun rol binnen de organisatie beter kunnen vervullen. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Het risico dat hiermee samenhangt, wordt ingeschat op € 500.000 met een kans van maximaal 50%. Dit risico is gelijk gebleven aan vorig jaar, als gevolg van de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

Maatregelen: het uitvoeren van een correct en zorgvuldig personeelsbeleid, waaronder een adequaat opleidingsprogramma. Daarnaast steeds verdere doorontwikkeling van organisatie en onderliggende systemen.

6. Problematiek arbeidsmarkt

In aanvulling op punt 4 wordt het volgende opgemerkt: omdat de vaste formatie nog niet op het juiste peil is, werken wij naast inhuur in toenemende mate ook met trainees en net afgestudeerden die wij in dienst nemen. Deze jonge nieuwe collega's moeten wij opleiden 'on the job'. Dat doen wij in een periode van ongeveer twee jaar. In de eerste twee jaar zijn deze collega's nog niet volledig declarabel (eerste jaar 950 uren, tweede jaar 1.150 uur, vanaf het derde jaar volledig declarabel, dat is 1.350 declarabele uren). De begeleiding verloopt via eigen collega's van de dienst. In verband met deze noodzakelijke aanpak hebben wij een tijdelijk productietekort in termen van declarabiliteit. Het maximale risico in verband hiermee is € 700.000.

9. Covid-19

In februari 2020 vond de uitbraak van Covid-19 plaats, die een enorme impact had op ons allemaal. Door tijdens lockdowns werkzaamheden anders aan te pakken is het verlies in productieve uren

beperkt gebleven. Daarnaast is tijdelijk een aantal inhuurcontracten opgeschort, waardoor een aanzienlijke besparing op het inhuurbudget heeft plaatsgevonden. Ondanks het feit dat we als OMWB het afgelopen jaar de impact van Covid-19 hebben weten te beperken, blijft het lastig te bepalen hoe groot de financiële impact voor komend jaar zal zijn. Onze organisatie loopt geen risico qua continuïteit, conform artikel 35 lid I van de GR zullen de deelnemers er steeds zorg voor dragen dat de omgevingsdienst over voldoende middelen beschikt om al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Risico's en beheersmaatregelen

De werkplannen 2021 zijn goed gevuld, taken worden (net als in 2020) ook administratief of op afstand (digitaal) uitgevoerd. De uitvoering van taken in de situaties van ongewone voorvallen, calamiteiten en aantasting veiligheid/milieu vinden op een normale manier doorgang. Waar mogelijk worden werkzaamheden in de planning naar voren gehaald.

We borgen enerzijds de inhoud en kwaliteit van het milieu (zo goed mogelijk) en anderzijds zetten we in op het zo veel mogelijk beperken van financiële schade voor dienst en deelnemers.

Financiële positie

De liquiditeitspositie is goed, de deelnemers hebben hun bijdrage voor het eerste halfjaar met behulp van bevoorschotting betaald. Het is niet uit te sluiten dat in 2021 het volledig uitvoeren van de werkprogramma's onder druk komt te staan. Wanneer nodig, wordt (net als in 2020) externe inhuur op- of afgeschaald, waardoor baten en lasten op gelijk niveau blijven. Eventuele financiële gevolgen worden via de Bestuursrapportages gemeld.

10. Harmonisatie verlofrechten

In eerdere cao's is gesproken over harmonisatie van (bovenwettelijke) verlofrechten. Ook in de opmaat naar de CAO 2021-2022 is

Medewerker aan het woord

| MilieuKlachtenCentrale



Vera Maillie is binnen de OMWB projectleider bij veranderopgaven

"Vorig jaar mei zijn we begonnen met de verdere professionalisering van de MilieuKlachtenCentrale (MKC). Dat is het centrale intakepunt, gevestigd binnen de OMWB, waar de milieuklachten van burgers en bedrijven van de provincie Noord-Brabant en de regio van RUD Zeeland worden behandeld. Deze klachten worden vanuit daar indien nodig doorgezet naar de betreffende omgevingsdienst.

Optimale dienstverlening naar burgers en bedrijven was het vertrekpunt. Dit betekent in de praktijk dat onze intake medewerkers nu beter toegerust zijn op de behoeften van mensen die een klacht melden. Ook is er nu een nauwere samenwerking tussen de omgevingsdiensten.

'Verbeteren van dienstverlening is mijn passie'

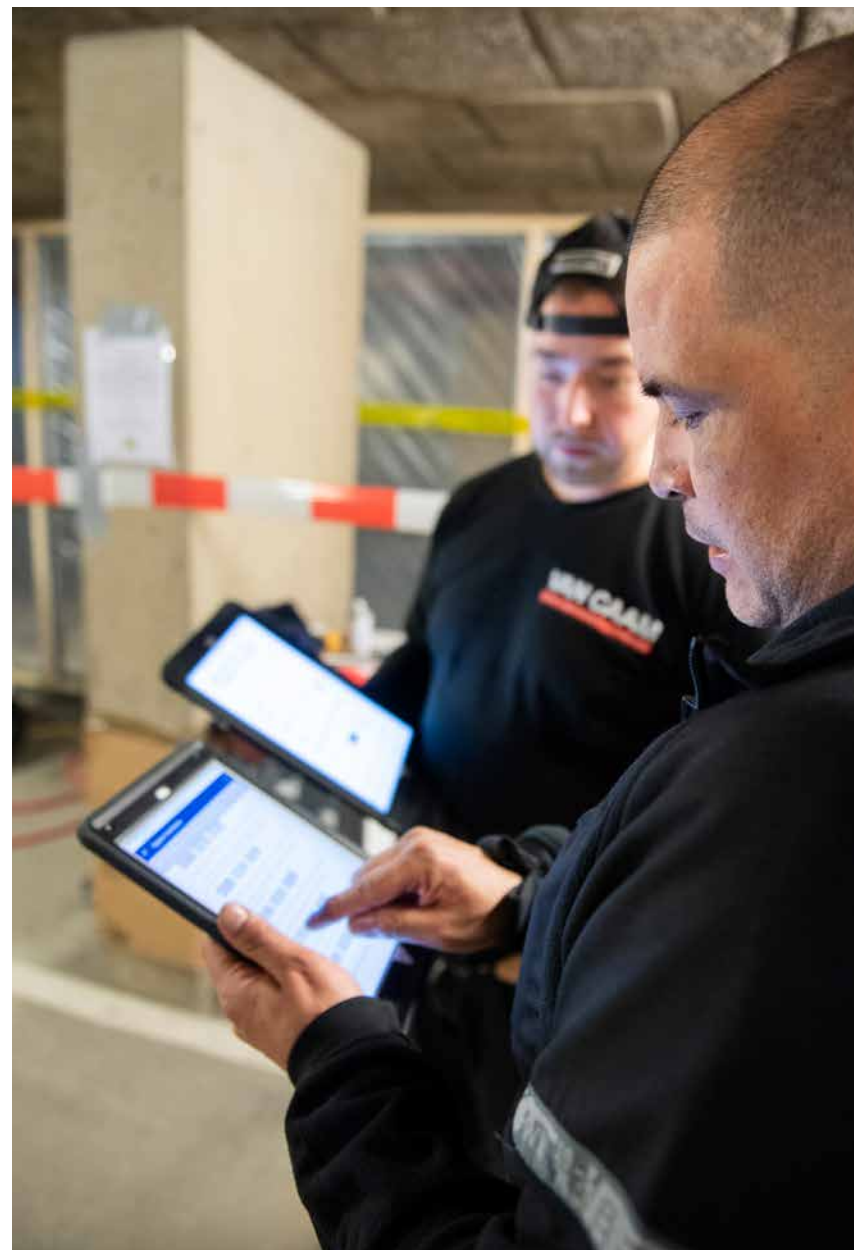
Groot voordeel is dat bellers nooit meer in de wacht staan. Een extern callcenter vormt onze back-up, waardoor we in staat zijn om altijd bellers te woord te staan.

Verbeteren van dienstverlening is mijn passie. Dat daarbij inwoners en bedrijven centraal staan voelt voor mij als een grote meerwaarde."

dit opnieuw een thema. Ondanks het feit dat recentelijk de onderhandelingen tussen vakbonden en werkgevers zijn vastgelopen, is de kans reëel dat de verlofrechten in deze CAO worden geharmoniseerd. In dat geval zal de declarabiliteitsnorm van 1.350 uur per fte onder druk komen te staan. Recente berekeningen geven aan dat met de huidige personeelssamenstelling minimaal 3.000 declarabele uren verloren gaan. De hieraan verbonden gederfde omzet bedraagt ongeveer € 300.000. Gezien de steeds luider wordende roep om hervorming van de verlofrechten wordt de kans op optreden op 75% ingeschat.

Op basis van de ontwikkelingen is er geen aanleiding om aanpassingen te doen in bovengenoemde risico's. Bovenstaande toelichting leidt derhalve tot onderstaand (ongewijzigd) overzicht van de belangrijkste risico's per 1 augustus 2021:

	RISICO'S	MAXIMAAL BEDRAG SCHADE	KANS OP OPTREDEN RISICO	GEWOGEN RISICO
4	Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5	Transitie mens en systeem	500.000	50%	250.000
6	Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9	Covid-19	1.000.000	50%	500.000
10	Harmonisatie verlofrechten	300.000	75%	225.000
	TOTAAL	2.900.000		1.700.000



Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB

3D	3-Directeuren Overleg
AB	Algemeen Bestuur
AM	Accountmanagement
AO	Ambtelijk Overleg
ATO	Afdelingsteam Overleg
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BOR	Besluit Omgevingsrecht
BPO	Brabants Programma Omgevingsveiligheid
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen
Burap	Bestuursrapportage
BV	Bedrijfsvoering
CT	Collectieve Taken
DB	Dagelijks Bestuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
FAG	Financiële Adviesgroep
GO	Georganiseerd Overleg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GUK	Gemeenschappelijk Uitvoeringskader
HoO	Huis op Orde
IB	Inrichtingenbestand
IPO	Interprovinciaal provinciaal overleg
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid
ITV	Intensivering Toezicht veehouderij
LPF	Level Playing Field
Marap	Maandrapportage
MD	Management Development
MT	Management Team
MWB-norm	Midden- en West-Brabant Norm
NIG	Niet-inrichtinggebonden taken
OD	Omgevingsdienst
ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
ODZOB	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
OR	Ondernemingsraad

OW	Omgevingswet
P&C	Planning & Control
P1	Wettelijke basistaken
P2	Verzoektaken
P3	Collectieve Taken
P4	Buiten Werkprogramma
PNB	Provincie Noord-Brabant
ROK	Regionaal Operationeelkader
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RUN	Regionaal Uitvoeringsniveau
SBK	Sociaal Beleidskader
SSiB	Samen Sterk in Brabant
T&H	Toezicht & Handhaving
T1 (ect.)	Termijnrapportages
TB	Technisch Beraad
TM	Teammanagers
VTH	Vergunningverlening Toezicht & Handhaving
VV	Vergunningverlening
VVGB	Verklaring van geen Bedenkingen
Wgr	Wet Gemeenschappelijk Regeling
WNT	Wet Normering Topinkomens
WP	Werkprogramma



Postbus 75
5000 AB Tilburg
013 206 01 00
info@omwb.nl
www.omwb.nl